

Yahudinin İş Ahlakı

Dr. Hamit
AKÇAY

format

İçindekiler

Önsöz.....	11
Giriş.....	13
BİRİNCİ BÖLÜM: GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZDE	
YAHUDİLER VE YAHUDİLİK.....	17
Yahudilik Nedir?.....	18
Tarihte Yahudi Mezhepleri.....	20
Esseniler.....	24
Sadukiler.....	27
Ferisiler.....	28
Zealotlar.....	31
İseviler.....	33
Karaimler(Karaitler).....	34
Kabalacılık.....	36
Günümüzde Yahudi Mezhepleri.....	39
Reformist Yahudilik.....	40
Muhafazakâr(Conservatives)Yahudilik.....	42
Ortodoks Yahudilik.....	44
Ultra Ortodoks (Haradik-Hasidik) Yahudilik.....	46
Siyonizm.....	47
Tarihi Süreçte Yahudilik'in Gelişimi.....	49
Yahudi Toplumunun Ortaya Çıkışı.....	53
Birinci Sürgün Dönemi (Babil Sürgünü).....	56
Helenistik Dönem.....	60
İkinci Sürgün Dönemi (Roma Sürgünü).....	62
Yeryüzüne Dağılma Ve İttifaklar (Klasik Yahudilik).....	66
Aydınlanma Felsefesi, Sanayi Devrimi Ve Kapitalizm.....	70
Siyonizm Ve Aliyah.....	75
Küreselleşme.....	81

İKİNCİ BÖLÜM: İŞ VE AHLAK; İŞ'TE AHLAK.....	85
İş Ahlakı Nedir?.....	87
İş Ahlakının Kapsamı.....	89
Kurum-Kurum İlişkileri.....	92
Kurum Müşteri İlişkisi.....	93
Kurum- Çalışan İlişkisi.....	94
İş Yaşamında Çalışan Kişiler Arası İlişkiler.....	96
Kurum Toplum İlişkileri.....	97
İş Ahlakının Kaynakları Nelerdir?.....	100
İş Ahlakı Ve Din İlişkisi.....	101
İş Ahlakı Ve Kültür Ve Medeniyet İlişkisi.....	105
İş Ahlakı Ve Ekonomi İlişkisi.....	108
İş Ahlakı Ve Hukuk İlişkisi.....	110
İş Ahlakı Ve Siyaset İlişkisi.....	112
İş Ahlakı Ve Felsefe İlişkisi.....	114
İş Ahlakı Ve Genel Ahlak İlişkisi.....	116
Dinler Ve İş Ahlakı.....	118
Budizm Ve İş Ahlakı.....	120
Hinduizm Ve İş Ahlakı.....	122
Yahudilik Ve İş Ahlakı.....	124
Hıristiyanlık Ve İş Ahlakı.....	126
İslam Ve İş Ahlakı.....	129

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: İŞ DÜNYASINDA YAHUDİLER VE YAHUDİ İŞ AHLAKI.....

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: İŞ DÜNYASINDA YAHUDİLER VE YAHUDİ İŞ AHLAKI.....	133
İş Dünyasında Yahudiler.....	137
Dünyada Yahudi Şirketleri Ve İşadamları.....	140
Türkiyede Yahudi Şirketleri Ve İşadamları.....	148
Yahudi Şirketlerinin Ahlak Politikaları.....	152
Türkiye'de Ve Dünyada Yahudi İşadamlarının İmajı.....	155
Yahudi İşadamlarının Gözünden İş Ahlakı.....	162
Yahudilerle İş Yapanların Gözü İle Yahudi İş Ahlakı.....	164

Yahudi İş Ahlakının Teorik Kaynakları.....	165
Tevrat Ve İş Ahlakı.....	166
Talmud Ve İş Ahlakı.....	168
Kabala Ve İş Ahlakı.....	176
Kol Nidre Duası Ve İş Ahlakı.....	177
PirkeAvot Ve İş Ahlakı.....	179
Siyon Metinleri Ve İş Ahlakı.....	181
Gayri Yahudi Kaynaklarında Yahudi Ahlakı.....	182
Yahudi İş Ahlakının Genel Karakteristik Özellikleri.....	186
Dikotomik Yapı.....	192
İçe Dönük Kapalı Yaşam Örüntüsü: Egosantrizm.....	194
Esneklik Ve Politik Etkileşime Açıklık.....	196
Hüllecilik.....	198
Pragmatizm.....	200
Servet Sevgisi.....	201
Yaşamın Kutsallığı.....	204
Güç Sevgisi.....	205
Yahudi Eğitimi Ve Yahudi İş Ahlakı.....	206
Temel Başlıklar Halinde Yahudi İş Ahlakı.....	209
Yalan Ve Hile.....	211
Sahtekârlık.....	213
Hırsızlık Ve Soygun.....	215
Mala Ve Cana Kasıtsız Zarar Verme.....	218
El Emeği.....	220
Fiyatlandırma.....	223
Faiz.....	225
Rüşvet.....	230
Ölçü Ve Tartı.....	234
Komşuluk İlişkileri.....	237
Çalışan Hakları.....	243
Başkalarına Yardım Etmek/Sadaka Vermek.....	249
Çalışma Ve Mülkiyet.....	251

Satışa Özendirme.....	257
Borç Alma / Verme.....	258
Rekabet.....	261
Yasaklanmış İş Türleri.....	264
Anlaşma Ve Sözleşme Yapmak.....	266
Kayıp Eşyalar.....	269
Vergi.....	270
Yasalara İtaat.....	273
Kişilik Hakları Ve Kölelik.....	276
Genel Ahlaki Prensipler Çerçevesinde İş Ahlakı.....	279
SÖZÜN SONU.....	281
Kaynakça.....	289

HAMİT AKÇAY KİMDİR?

AKADEMİSYEN-GİRİŞİMCİ-SİVİL TOPLUMCU

Hamit Akçay 1973 yılında Erzurum'da dünyaya gelmiştir. Beş çocuklu bir ailenin ortanca çocuğudur. İstanbul'da yaşamaktadır. Evli ve 2 çocuk babasıdır.

İŞ HAYATI: Üniversite sonrasında askerlik öncesinde kısa süreli eğitim, pazarlama ve ihracat işlerinde çalışmış, askerlik sonrası ise uzun yıllar perakende sektöründe çalışmıştır. İş hayatında azami 3 yılda bir terfi ederek 30'lu yaşlarının başlarında genel müdür olmayı başarmıştır. Perakende sektöründe Tansaş, Kiler, Gencallar, Kim gibi önemli perakende zincirlerinde görev almıştır. Ulusal ve yerel perakende zincirlerinde satınalma müdürü, genel müdür yardımcı ve genel müdürlük görevlerini yürütmüştür. 2014 yılında profesyonel yöneticiliği bırakarak kendi işini kurmuş Kâşif Çocuk Akademisi adında vizyoner bir anaokulu projesini faaliyete geçirmiştir. 2016 yılında Akademiye geçiş yapmış Bandırma üniversitesinde Yrd Doç Dr kadrosuna atanmıştır.

EĞİTİM HAYATI: İlk orta ve liseyi İstanbul'un çeşitli okullarında okumuştur. 1996 yılında Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji bölümünden mezun olmuştur. 2008 yılında İstanbul Üniversitesinde Çalışma Ekonomisinde yüksek lisans yapmaya başlamış, 2010 yılında yüksek lisansı, 2014 yılında ise aynı üniversite ve bölümden doktorasını tamamlamıştır.

SOSYAL HAYATI: Lise yıllarından itibaren sosyal hayatın içinde aktif olarak yer almıştır. Lise yıllarından itibaren pek çok sivil toplum kuruluşunda yer alan Akçay, halen Çocuğa Değer Katanlar Derneğinde, Genel Başkan, GİMDES'te Genel Başkan Yardımcısı olarak görev almaktadır. Ayrıca İstanbul Üniversitesi Mezun ve Mensupları Derneği ile USMED'de istişare kurulu üyesidir.

AKADEMİK HAYATI: Yüksek lisans tezini işyeri ve işgücü verimliliği üzerinde, doktorasını ise işgücü devri üzerinde tamamlamıştır. 2010 yılından itibaren İstanbul üniversitesinde dersler vermeye başlamıştır. 2015 yılına kadar İstanbul üniversitesinde ders vermeye devam etmiştir. 2016 yılında Bandırma 17 Eylül Üniversitesinde Çalışma Ekonomisinde Yrd Doç Dr kadrosu ile göreve başlamıştır. Halen Bandırma üniversitesinde Dr. Öğretim üyesi ola-

rak göreve devam etmektedir.

YAYINLANMIŞ KİTAP VE KİTAP BÖLÜMLERİ

*Perakende Sektöründe İşyeri ve İşgücü Verimliliği / Boyut Yayınları
2010 / İstanbul

*Beni Ellere Verme / Format Yayınları /2019

* Social Scines Research in the Globalizing World, İn Terms of Capabilities
To The Base İnstitutions Such As Cooperatives, Unions Aggregate Corporations
Participation Banks, Why Cant They Be Succesfull Enough, Soffia , St Clements
Press / Kitap Bölümü

*Recent Advances İn Social Scienes, İnformal Employment İn Turkey, Causes,
Consequences And Solutions, Oxford Press, London /Kitap Bölümü

*Yönetim: Kuram ve Teknikler, Geleneksel Dönemde Yönetim, Orion
Yayınları, İstanbul /Kitap Bölümü

*Yönetim: Kuram ve Teknikler, İnsan İlişkileri Yaklaşımı, Elton Mayo ve
Hawthorne Araştırmaları, Orion Yayınları, İstanbul / Kitap Bölümü

YAYINLANMIŞ BİLİMSEL MAKALELER

*Sosyal Medya Uzmanlarının Çalışma Hayatı / Makale/ Bilgi Ekonomisi
ve Yönetimi Dergisi

*Kıdem Tazminatının Fona Dönüşüm Sürecindeki Yeni Yaklaşımları
Makale /Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi

*Türk Kültüründe Çalışmaya Yönelik Algı ve Tutumların Kültürel Eserleri
Bağlamında İncelenmesi / Makale/ Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi

* Türkiye'de Kıdem Tazminatının Ödenme Oranı ve Ödenmeme Sebepleri
/ Makale / Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

*Öğretmenlik Mesleğinde Duygusal Emek Kullanımı ve Öğretmenler Üzerinde
Fizyolojik, Sosyal ve Psikolojik Etkileri / Gece Yayınevi

*Duygusal Emek Bakımından Sanal Kimlik Uzmanlarının İncelenmesi,
IARSP 2. İNTERNATİONAL SOCIAL SCİNES AND HUMANİTİES BERLİN
CONFERANCES /BERLİN

* SOSYAL MEDYA UZMANLARININ ÇALIŞMA HAYATI, 13. ULUSLARARASI BİLGİ, EKONOMİ VE YÖNETİM KONGRESİ BİLDİRİLERİ / BAKÜ

* Muhafazakâr İş Ahlakı Çerçevesinde Rekabet, ICOMEP, İSTANBUL

ÖNSÖZ

Yahudi toplumu ve Yahudiler hakkında herhangi bir metin yazmanın kendine has güçlükleri bulunmaktadır. En başta ne yazarsanız yazın, hangi objektif kriterleri kullanılırsanız kullanın, yazdığınız metin, taraflı olmakla suçlanacaktır. Öncelikle antisemitizm iddiası bu alanda bir şeyler yazmaya kalkan herkesin tepesinde Demokles'in kılıcı gibi sallanıp durmaktadır. Aynı oranda olmasa da bu hususta karşı karşıya kalılabilecek ikinci iddia da Yahudi gücünün etkisinde kalmak iddiasıdır. Yahudiler hakkında olumsuz bir tespitte bulunmak nasıl riskli ve cesaret gerektiren bir davranış ise, Yahudiler hakkında olumlu tespitlerde bulunmanın da riskleri ve zorlukları söz konusudur. Bu alanda araştırma yapmanın ve eser yazmanın üçüncü zorluğu kaynaklara ulaşmakla ilgilidir. Konu Yahudilik olunca İngilizce literatürün ve arama motorlarının, görünmeyen bir el tarafından tanzim edildiği, her bakımdan oldukça ince bir şekilde elekten geçirildiği görülmektedir. Yani İngilizce literatürde bir nevi sansür ve otosansüre rastlanmaktadır. Dilin yapısı da önemli bir engeldir. Yahudilerin kendi metinlerinde kullandıkları dil çoğu zaman ezoterik, çok anlamlı, kapalı, rumuzlarla dolu bir me-

tindir. Bu metinleri ilk anlamları ile ele aldığınızda kasıtlı olduğunuz ve sembolizmi göz ardı ettiğiniz ileri sürülecektir. Metinleri sembolik olarak ele aldığınızda ise bu hususta yeterli ehliyete sahip olmadığınız/olamayacağınız ileri sürülecektir. Tüm bu güçlüklerle karşın bir makale yazma niyeti ile başladığım Yahudi iş ahlakı konusunda yapmış olduğum araştırmalar zamanla genişledi ve bugün elinizdeki mevcut kitaba dönüştü. Kitap 2012 yılından itibaren yapmış olduğum araştırmalarım neticesinde zaman içinde olgunlaştı ve bugünkü halini aldı. Kitabın, iş ahlakı konusunda önemli bir boşluğu dolduracağını umuyorum. Kitabın basımında emeği geçen herkese gönül dolusu teşekkürlerimi arz ederim.

Dr.Hamit AKÇAY Yahudinin İş Ahlakı

14 Milyon nüfusu ile dünya nüfusunun sadece binde beşini oluşturan Yahudilerin, dünya ekonomisinin tahminen en az %50'sini ellerinde tuttıkları hesaplanmaktadır. Yahudilerin iş dünyasında göstermiş olduğu bu muazzam başarının nedenleri herkesçe merak edilmekte, pek çok araştırmacı tarafından sorgulanmakta, araştırılmaktadır. Araştırma konularından biri de Yahudilerin iş yaşamındaki başarıları ile ahlakları arasında bir bağlantı olup olmadığıdır. Yahudi kimdir? Tarih boyunca Yahudilerin karakteristik özellikleri olmuş mudur? Yahudi iş ahlakı nedir? Yahudi iş ahlakının temel unsurları nelerdir? Yahudilerin iş ahlakının Yahudi iş adamlarının başarılarına olumlu ya da olumsuz etkisi var mıdır? Bu kitapta tüm bu soruların cevapları hakkında yeterince bilgi bulacaksınız.

ISBN 978-605-032-170-8

